

22 Δεκεμβρίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

AMATHUS NAVIGATION CO. LTD.,

Ενάγοντες,

v.

CONCORD EXPRESS LINERS ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εναγομένων.

(Αγωγή Ναυτοδικείου Αρ. 27/93)

Δικονομία Ναυτοδικείου — Αίτηση για ακύρωση του κλητηρίου εντάλματος και παραμερισμό του διατάγματος για επίδοσή του στο εξωτερικό, λόγω μη αποκάλυψης καλής αιτίας αγωγής και ακαταλληλότητάς της για εκδίκαση στην Κύπρο — Η καλή αιτία αγωγής πρέπει να καταδεικνύεται από την μαρτυρία και δεν αρκεί η έκφραση πίστης για ύπαρξη καλής αιτίας αγωγής στην ένορκο δήλωση.

5

Η ενάγουσα αξίωσε αποζημιώσεις για ισχυριζόμενες ζημιές σε εμπορεύματά της που μεταφέρθηκαν από την Ιαπωνία στην Κύπρο μέσω Πειραιά με δύο διαφορετικούς μεταφορείς από Ιαπωνία στον Πειραιά και από τον Πειραιά στην Κύπρο. Και στις δύο περιπτώσεις στην πρώτη περίπτωση των Δικαστηρίων της Ιαπωνίας και στην δεύτερη περίπτωση των Ελληνικών Δικαστηρίων. Με μονομερή αίτησή της, δυνάμει του Κ. 24 των Θεσμών Ναυτοδικείου, η ενάγουσα είχε πάρει διάταγμα του Δικαστηρίου για επίδοση του κλητηρίου εντάλματος στο εξωτερικό. Η αίτηση συνοδευόταν από ένορκο δήλωση στην οποία ήσαν επισυνημμένες οι σχετικές φορτωτικές, οι οποίες έδειχναν ότι ο παραλήπτης των εμπορευμάτων δεν ήταν η ενάγουσα αλλά τρίτο πρόσωπο, η δε ενάγουσα αναφερόταν απλώς ως το πρόσωπο φροντίδι του οποίου θα παραδίδοντο τα εμπορεύματα στον παραλήπτη. Στην ένορκο δήλωση αναφερόταν ότι η ενάγουσα ήταν δικαιούχος των εμπορευμάτων δυνάμει οπισθογράφησης των φορτωτικών ή άλλως, και εκφραζόταν η πίστη ότι η ενάγουσα είχε καλή αιτία αγωγής. Από τις φορτωτικές δεν φαινόταν τέτοια οπισθογράφηση. Με αίτησή τους οι εναγόμενοι ζήτησαν την ακύρωση του κλητηρίου εντάλματος και του διατάγματος για επίδοση στο εξωτερικό, λόγω μη συμμόρφωσης με τις πρό-

10

15

20

25

νοίες του κανονισμού 24 των Θεσμών Ναυτοδικείου για την έκδοση διατάγματος επίδοσης του κλητηρίου εντάλματος στο εξωτερικό.

Αποφασίσθηκε ότι:

- 5 (α) Από αντικειμενική θεώρηση της προσαχθείσας μαρτυρίας, που στην προκειμένη περίπτωση ήσαν οι φορτωτικές, δεν προέκυπτε ότι η ενάγουσα ήταν η ιδιοκτήτρια ή η δικαιούχος των εμπορευμάτων, και, κατά συνέπεια, δεν είχε αποκαλυφθεί καλή αιτία αγωγής, η δε έκφραση πίστης από τον ενόρκως δηλώσαντα για ύπαρξη καλής αιτίας αγωγής δεν ήταν αρκετή.
- 10 (β) Στις περιπτώσεις όπου υπάρχει ρήτρα αλλοδαπής δικαιοδοσίας, εναπόκειται στον ενάγοντα να πείσει το Δικαστήριο ότι η αγωγή είναι κατάλληλη για εκδίκαση στην Κύπρο και ότι συντρέχουν ισχυροί λόγοι που να δικαιολογούν την παρέκκλιση από την συμφωνία μεταξύ των μερών για παραπομπή της διαφοράς σε αλλοδαπό Δικαστήριο. Στην προκειμένη περίπτωση, η ενάγουσα δεν είχε απο-
- 15 σείσει το βάρος αυτό.

Η αίτηση επιτρώθηκε με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

- S.P.P. Projects Limited v. Integral Equipment Sarl (1993) 1 A.A.A. 766*
- 20 *Borghol & Co v. Ship "Akak Progress" (1985) 1 C.L.R. 672*
- Sait Electronic S.A. v. The Ship "DOMINIQUE" (1989) 1 A.A.A. (E) 365*
- Sekavin S.A. v. Ship "Platon Ch" (1987) 1 C.L.R. 297*
- E.F. Hutton & Co v. Mofarrif [1989] 2 All E.R. 633*
- The Eleftheria [1969] 2 All E.R. 641*
- 25 *Phassouri Plantations v. Adriatica (1985) 1 C.L.R. 290*

Αιτήσεις

Αιτήσεις από τους εναγόμενους 1 και 3 για την ακύρωση του κλητηρίου εντάλματος και της επίδοσής του.

- 30 *I. Ιωαννίδης για Στ. Μακμπράϊντ, για τους αιτητές - εναγόμενους 1.*

Z. Μοντάνιου (κα) και Π. Ιακωβίδης για Μ. Μοντάνιο, για τους αιτητές - εναγόμενους 3.

Πρ. Μιχαήλ για Χρ. Μιτσιόδη, για τους καθ' ών η αίτηση - ενάγοντες.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με παράλληλες αιτήσεις οι εναγόμενοι 1 και 3 επιζητούν την ακύρωση του κλητηρίου εντάλματος και της επίδοσής του. Οι λόγοι για τους οποίους επιδιώκεται η ακύρωση συμπίπτουν ως προς τη μη αποκάλυψη καλού αγώγιμου δικαιώματος που συνιστά μια από τις προϋποθέσεις για την επίκληση της δικαιοδοσίας ναυτοδικείου για την έγερση αγωγής εναντίον εναγομένου ο οποίος διαμένει εκτός της δικαιοδοσίας. Οι εναγόμενοι 3 επιδιώκουν την ακύρωση της ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος και της επίδοσης και για ένα δεύτερο λόγο - την ύπαρξη συμφωνίας με την οποία διαφορές που αναφέρονται βάσει της σύμβασης μεταφοράς εμπορευμάτων δια θαλάσσης, υπόκεινται στην αποκλειστική δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων στον Πειραιά. Ανάλογη πρόνοια, πρέπει να σημειωθεί, περιέχεται και στη Φορτωτική που διέπει τη μεταφορά των εμπορευμάτων από την Ιαπωνία στον Πειραιά. Στην περίπτωση των εναγόμενων 1 υπάρχει ρήτρα για αποκλειστική δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Ιαπωνίας για την εκδίκαση διαφορών που αναφέρονται βάσει της συμφωνίας για τη μεταφορά των εμπορευμάτων που συνιστούν το αντικείμενο της Φορτωτικής. Η επίδοση της ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος στους εναγόμενους έγινε μετά από διαταγή του δικαστηρίου της οποίας επιδιώκεται ο παραμερισμός. [βλ. *S.P.P. Projects Limited v. Integral Equipment Sarl* (1993) 1 A.A.Δ. 766]

Οι ενάγοντες έφεραν ένσταση στο αίτημα για παραμερισμό του διατάγματος και επανέλαβαν τις θέσεις που πρόβαλαν ενώπιον του Δικαστηρίου για την παροχή άδειας για την επίδοση ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος στο εξωτερικό. Υπέβαλαν ότι η μαρτυρία η οποία είχε κατατεθεί για την παραχώρηση άδειας επίδοσης του κλητηρίου εντάλματος στο εξωτερικό, αποκάλυψε την ύπαρξη καλού αγώγιμου δικαιώματος και ότι edικαιολογείτο η εκδίκαση της υπόθεσης στην Κύπρο παρά την ύπαρξη ρήτρας στην ισχύουσα συμφωνία για παραπομπή αναφυόμενων διαφορών στα δικαστήρια της Ιαπωνίας και της Ελλάδας.

Η έγκριση αίτησης για επίδοση του κλητηρίου εντάλματος σε διάδικο εκτός της δικαιοδοσίας συνιστά, όπως κάθε μονομερές δικονομικό μέτρο, παρέκκλιση από τους κανόνες της φυσικής δικαιο-

5 σύνης η οποία όμως εξισορροπείται με την παροχή, το συντομότερο δυνατό, δικαιώματος στον αντίδικο ν' ακουστεί επί του θέματος και να προβάλλει τις δικές του θέσεις (βλ. *Borghol & Co v Ship "Akak Progress"* (1985) 1 C.L.R. 672). Το αντικείμενο της διαδικασίας πα-
 10 ραμένει το ίδιο με εκείνο της μονομερούς αίτησης: δηλαδή, η διαπί-
 στωση των προϋποθέσεων για την άσκηση δικαιοδοσίας σε σχέση με
 πρόσωπο το οποίο ευρίσκεται εκτός της επικράτειας. Γι' αυτό, η
 μόνη μαρτυρία στην οποία ο ενάγων μπορεί να στηριχθεί, είναι εκεί-
 15 νη η οποία στοιχειοθέτησε την αίτησή του για την παροχή άδειας για
 επίδοση στο εξωτερικό [βλ. *Sait Electronic S.A. v. The Ship "Dominique" και 2 Άλλων* (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 365]. Άλλωστε, αυ-
 τή αποτέλεσε το βάθος για την αίτησή του.

15 Οι εναγόμενοι υπέβαλαν ότι η μαρτυρία η οποία είχε κατατεθεί,
 δε στοιχειοθετούσε το αίτημα για επίδοση στο εξωτερικό. Ποία
 ήταν η μαρτυρία; Η ένορκη δήλωση του Πανίκου Παπαμιχαήλ,
 υπαλλήλου των εναγόντων, ο οποίος στην κατάθεσή του υποστήρι-
 ξε ότι :

20 (Α) Οι εναγόμενοι 1 και 3 είναι οι ιδιοκτήτες ή οι ναυλωτές των
 πλοίων που ενάγονται ως εναγόμενοι 2 και 4, οι οποίοι συμ-
 φώνησαν να μεταφέρουν, όπως καταμαρτυρείται από τις
 δυο Φορτωτικές που επισυνάπτονται, τα εμπορεύματα των
 εναγόντων από την Ιαπωνία μέσω Πειραιά στη Λεμεσό.

25 (Β) Οι ενάγοντες είναι οι ιδιοκτήτες των εμπορευμάτων (19 κι-
 βώτια με αναπτήρες τσιγάρων) “.. και/ή οι δικαιούχοι των
 εμπορευμάτων δυνάμει οπισθογραφήσεως και/ή οι νόμιμοι
 κάτοχοι και/ή οι κομιστάι μιας Φορτωτικής Συνδυασμένης
 Μεταφοράς (Combined Transport Bill of Lading) .”.

30 Με την αγωγή τους οι ενάγοντες διεκδικούν αποζημιώσεις για
 ζημία την οποίαν υπέστησαν λόγω ελλειμματικής παράδοσης των
 εμπορευμάτων ή οικειοποίησης τους (conversion) από τους μεταφο-
 ρείς. Αντίγραφα των Φορτωτικών επισυνάπτονται στην ένορκη δή-
 λωση. Συνάγεται ότι ο ισχυρισμός των εναγόντων ότι είναι οι ιδιο-
 35 κτήτες ή οι δικαιούχοι των εμπορευμάτων τα οποία προσδιορίζο-
 νται στη Φορτωτική, συναρτάται με τη συμφωνία η οποία επιμαρ-
 τυρείται από τη Φορτωτική ή την οπισθογράφησή της.

Οι εναγόμενοι υπέβαλαν ότι η Φορτωτική δεν αναγνωρίζει τους
 ενάγοντες ως ιδιοκτήτες των εμπορευμάτων και ότι η οπισθογρά-
 φηση δεν τους κατέστησε δικαιούχους της Φορτωτικής. Ως δικαι-
 ούχος αναφέρεται η εταιρεία S. PAROUTIS ELECTRONICS. Η μό-
 νη αναφορά στους ενάγοντες είναι “C/O AMATHUS NAVIGATION”

η οποία, στην καλύτερη των περιπτώσεων, όπως υπέβαλαν οι εναγόμενοι 1 και 3, τους καθιστά αντιπροσώπους των ιδιοκτητών. Η δεύτερη Φορτωτική αναγράφει άλλο πρόσωπο ως παραλήπτη (consignee) των εμπορευμάτων. Οι εναγόμενοι αρνούνται την ύπαρξη οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης σχέσης με τους ενάγοντες.

5

Για την επιτυχή επίκληση της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου για την εκδίκαση αγωγής εναντίον προσώπου το οποίο ευρίσκεται εκτός της Επικράτειας, ο Κ.24 των Θεσμών Ναυτοδικείου επιβάλλει όπως ο ενάγων ικανοποιήσει το δικαστήριο με την προσαγωγή μαρτυρίας ότι:

10

- (α) Έχει καλή βάση αγωγής εναντίον των εναγομένων και ότι
- (β) η αγωγή είναι κατάλληλη για εκδίκαση στην Κύπρο.

Επιπλέον, πρέπει να δώσει στοιχεία για τη χώρα διαμονής του εναγόμενου και την εθνικότητά του.

Όπως επισημαίνεται στη *Sekavin S.A. v. Ship "Platon Ch"* (1987) 1 C.L.R. 297, στην οποία αναλύεται η προηγούμενη νομολογία, η αποκάλυψη καλής υπόθεσης συναρτάται με την αντικειμενική αποτίμηση των ισχυρισμών που προβάλλονται στην ένορκη δήλωση η οποία υποστηρίζει την αίτηση για επίδοση στο εξωτερικό. Πίστη αφεαυτής στην ύπαρξη καλής υπόθεσης δεν αρκεί. Επιβάλλεται η στοιχειοθέτησή της με μαρτυρία. Στην προκείμενη υπόθεση, ο ισχυρισμός του ομνείοντα Π. Παταμιχαήλ, ότι οι ενάγοντες ήταν οι ιδιοκτήτες των υπό μεταφοράν εμπορευμάτων, χωρίς αναφορά στα γεγονότα που στοιχειοθετούν αυτό τον ισχυρισμό, δεν προάγει τις θέσεις των εναγόντων. Άλλωστε, η μόνη μαρτυρία την οποία και ο ίδιος ο μάρτυρας επικαλείται για στοιχειοθέτηση των θέσεών του, προκύπτει από τις Φορτωτικές που επισυνάπτονται.

20

25

Καλή υπόθεση συχνά ταυτίζεται με εκ πρώτης όψεως ή συζητήσιμη υπόθεση. Στην *E F Hutton & Co v Mofarrij* [1989] 2 All E.R. 633, σημειώνεται ότι αν το θέμα γύρω από το οποίο περιστρέφεται η αποκάλυψη συζητήσιμης ή εκ πρώτης όψεως υπόθεσης είναι νομικό και δεν υπόκειται σε περαιτέρω διευκρίνιση κατά τη δίκη, αυτό πρέπει να αποφασιστεί με τρόπο θετικό και τελεσίδικο στο προκαταρκτικό αυτό στάδιο, ανεξάρτητα από το πολύπλοκο του νομικού ερωτήματος.

30

35

Στην προκείμενη περίπτωση, τα δικαιώματα των εναγόντων για την ιδιοκτησία των εμπορευμάτων, εκπληγάζουν από τις δυο Φορτωτικές, καμιά από τις οποίες δεν επιμαρτυρεί ότι τα μεταφερθέντα

εμπορεύματα ανήκουν στους ενάγοντες ή ότι αυτοί ήταν οι δικαιούχοι των εμπορευμάτων βάσει οπισθογράφησης της Φορτωτικής.

5 Επομένως, το ταυτόσημο αίτημα των δυο εναγομένων για παραμερισμό της διαταγής για επίδοση του κλητηρίου εντάλματος στο εξωτερικό, λόγω μη αποκάλυψης καλού αγώγιμου δικαιώματος, επιτυγχάνει.

10 Η επίδοση πρέπει να ακυρωθεί και για ένα δεύτερο λόγο ο οποίος έχει προβληθεί από τους εναγόμενους 3, δηλαδή λόγω της ύπαρξης ρήτηρας για υπαγωγή διαφορών που εκπηγάζουν από τη συμφωνία μεταφοράς των εμπορευμάτων στη δικαιοδοσία των Δικαστηρίων της Ελλάδας.

15 Συμφωνία για την υπαγωγή διαφοράς στη δικαιοδοσία του δικαστηρίου άλλης χώρας, δεν εξοστρακίζει την καθ' ύλην δικαιοδοσία του δικαστηρίου της χώρας ενώπιον του οποίου εγείρεται η αγωγή, αλλά συνιστά ισχυρό λόγο για την καθήλωση της άσκησης της. Οι αρχές οι οποίες διέπουν την αναστολή της άσκησης της δικαιοδοσίας προς εξασφάλιση της συμφωνίας για την επίλυση του επίδικου θέματος από το δικαστήριο άλλης χώρας, εξηγούνται στη θεμελιακή υπόθεση (leading case) *The Eleftheria* [1969] 2 All E.R. 641, και την κυπριακή απόφαση στη *Phassouri Plantations v. Adriatica* (1985) 20 1 C.L.R. 290. Σ' αυτή την υπόθεση δεν έχει αμφισβητηθεί η καθ' ύλην δικαιοδοσία του ναυτοδικείου της Κύπρου να επιληφθεί της διαφοράς. Δεν είναι όμως κατάλληλη η υπόθεση να εκδικαστεί στην Κύπρο, όπως υποστηρίζεται, λόγω της συμφωνίας των μερών για την 25 παραπομπή διαφορών που αναφύονται από την εφαρμογή της συμφωνίας μεταφοράς των εμπορευμάτων στα ελληνικά δικαστήρια, στον Πειραιά. Εφόσο δε διαπιστώθηκε η ύπαρξη λόγων που να δικαιολογούν τον υπερακοντισμό της ρήτηρας για ξένη δικαιοδοσία, η υπόθεση εύλογα κρίνεται ακατάλληλη για εκδίκαση στην Κύπρο, 30 οπότε ελλείπει μια από τις προϋποθέσεις για την άσκηση της δικαιοδοσίας που παρέχεται με τον Κ.24 των Θεσμών Ναυτοδικείου. Δικαιολογείται η παράκαμψη ρήτηρας για ξένη δικαιοδοσία, μόνο εφόσον αποκαλύπτονται ισχυροί λόγοι οι οποίοι αντισταθμίζουν την αρχή της παραπομπής της διαφοράς στα δικαστήρια τα οποία οι ίδιοι οι συμβαλλόμενοι επέλεξαν για την επίλυση της. 35

40 Το βάρος για τη θεμελίωση των ισχυρών λόγων που απαιτούνται για αντιστάθμιση της ρήτηρας για παραπομπή της διαφοράς σε ξένη δικαιοδοσία, φέρει ο ενάγων. Οι λόγοι αυτοί ανάγονται κατά κύριο λόγο στα δεδομένα που περιβάλλουν την απονομή της δικαιοσύνης στη διαφορά που προέκυψε.

Είναι η θέση των εναγόντων, ότι είναι πρόσφορη η εκδίκαση της υπόθεσης στην Κύπρο, εφόσον τα εμπορεύματα είχαν προορισμό την Κύπρο και η μαρτυρία σε σχέση με την απώλεια ή πρόκληση ζημίας σ' αυτά, προέρχεται από μάρτυρες που διαμένουν στην Κύπρο. Οι εναγόμενοι 3 υποστήριξαν ότι η δικαιοδοτική ρήτρα δεν αφορά μόνο τη δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων αλλά και το εφαρμοστέο δίκαιο. Η συμφωνία καθιστά το ελληνικό δίκαιο το δίκαιο της σύμβασης. Η απόδειξη του ελληνικού δικαίου στην Κύπρο με την κλήση εμπειρογνομόνων θα είναι δαπανηρή. Εξάλλου, οι μάρτυρες υπεράσπισης ευρίσκονται στην Ελλάδα και η κλήση τους στην Κύπρο θα προκαλέσει τόση ταλαιπωρία, όσο και πρόσθετη δαπάνη για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους.

Κρίνω ότι οι ενάγοντες δεν απόσεισαν το βάρος και δεν απόδειξαν ικανούς λόγους που να δικαιολογούν παρέκκλιση από τις πρόνοιες της δικαιοδοτικής ρήτρας. Ενόψει της κατάληξης αυτής, η υπόθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως κατάλληλη για εκδίκαση στην Κύπρο. Επομένως διαπιστώνεται η απουσία και δεύτερης προϋπόθεσης για την άσκηση δικαιοδοσίας σε σχέση με πρόσωπα που ευρίσκονται εκτός της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου.

Τέλος, ο ισχυρισμός των εναγόμενων 3, ότι οι ενάγοντες παράλειψαν να προσαγάγουν μαρτυρία ως προς την εθνικότητα των εναγομένων, δεν ευσταθεί ενόψει του περιεχομένου της παραγράφου 14 της ένορκης ομολογίας του Π. Παπαμιχαήλ, όπου αναφέρει ότι οι εναγόμενοι 1 και 3 συνιστούν εταιρείες εγγεγραμμένες και λειτουργήσιμες στην Ιαπωνία και στην Ελλάδα, αντίστοιχα.

Οι αιτήσεις των εναγομένων 1 και 3 επιτυγχάνουν με έξοδα. Ηδιαταγή του Δικαστηρίου για επίδοση του κλητηρίου εντάλματος στο εξωτερικό παραμερίζεται και η αίτηση για παροχή άδειας για επίδοση της ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος στους εναγομένους 1 και 3 απορρίπτεται.

Οι αιτήσεις επιτρέπονται με έξοδα.